

NOWE PRAWO ZAMÓWIEŃ PUBLICZNYCH – OCENA NIEKTÓRYCH PROPOZYCJI

DR WŁODZIMIERZ DZIERŻANOWSKI

KILKA UWAG OGÓLNYCH

1. Obszerność (332 – 682) i jej przyczyny
  1. Kazyistyka – wada czy zaleta
  2. Zawartość jednostek redakcyjnych
  3. Przeniesienie norm z rozporządzeń – dobre i złe strony
2. Prawo Zamówień Publicznych czy Kodeks Zamówień Publicznych
3. Brak odesłania do przepisów Kodeksu Cywilnego
4. Utrzymane rozwiązania prawne, a utrzymane sformułowanie przepisów – kiedy dobrze, a kiedy źle
5. Przepisy deklaratywne – potrzebne czy zbędne
6. Systematyka i co z niej wynika
7. Język – potoczność językowa i wielość definicji

„NOWE” ZASADY

Niektóre przepisy szczegółowe ustalające rozumienie zasady

Art. 20 ust 1– zasada **pisemności**. Jest to zasada zbędna, gdyż pisemność staje się wyjątkiem od reguły, którą jest dokonywanie czynności przy użyciu środków komunikacji elektronicznej . Ponadto ujęcie pisemności w taki sposób (odmienny niż w Kc) raczej przesądza o oczekiwaniu formy dokumentowej w znaczeniu Kc i to ujęcie wydaje się zasadne do wykorzystania.

Art. 83 ust. 2 – zasada **jawności** ogranicza dostęp do załączników do protokołu (w tym ofert i wniosków) uprawniając do niego tylko wykonawców i podmioty uprawnione do składania środków ochrony prawnej. Takie ograniczenie zasady jawności jest niecelowe.

Art. 92 – zasada **efektywności** i niewykonalny, a więc nieskuteczny i zbędny obowiązek czynności w toku analizy potrzeb zamawiającego.

KILKA NAWIĄZAŃ DO STAREJ PZP

- Art. 60 - utrzymany obowiązek powołania zespołu projektowego to przykład błędnego rozwiązania legislacyjnego, które nie przyniosło żadnych korzyści a komplikuje pracę zamawiających.
- Art. 424 ust. 3 – zasadne jest przywrócenie możliwości udzielania zamówienia w trybie zapytania o cenę
- Dział IX – nie rozwiązano problemu dostępności do odwołań ze względu na barierę finansową w najmniejszych zamówieniach. Skargą w takiej sprawie zajmuje się obecnie Trybunał Konstytucyjny (SK/917)

DOBRE !!!!

- 1) Zdefiniowanie pojęć powszechnie stosowanych i nadanie im znaczenia prawnego
- 2) uporządkowanie przepisów dotyczących przesłanek wykluczenia z postępowania,
- 3) przesądzenie o zakresie i terminie składania dokumentów żądanych od wykonawcy,
- 4) zakaz uzupełniania przedmiotowych środków dowodowych,
- 5) katalog zakazanych postanowień umowy,
- 6) obowiązek sporządzania raportu z wykonania umowy,
- 7) obowiązek zamieszczania ogłoszeń o wykonaniu umowy,

WCIAŻ DOBRZE

- 1) przywrócenie w pełnym zakresie obowiązywania ustawy prawa do odwołania od decyzji zamawiającego,
- 2) ustalenie jednego sądu zamówień publicznych,
- 3) prowadzenie skargi kasacyjnej do SN dla stron i uczestników postępowania,
- 4) wydłużenie terminu na wniesienie skargi na orzeczenie KIO,
- 5) jasne ustalenie zasad wyrażania zgody na poprawienie omyłek w ofercie poprzez dorozumiane oświadczenie woli,
- 6) oznaczanie terminów wykonania umowy w jednostkach czasu a nie określoną datą końcową by nie przenosić ryzyka opóźnień w procedurze wybory oferty na wykonawcę,
- 7) obowiązkowa waloryzacja wynagrodzenia w umowach o długim okresie obowiązywania.

PROGI

Art. 2 ust 2 – zamieszczanie w skali ogólnopolskiej ogłoszeń o zamówieniach w mikroskali (50 tys. zł) jest dysfunkcjonalne i nie ma wpływu na konkurencję. Dla jawności tych zamówień, co jest wartością istotną, zupełnie wystarczające byłoby zamieszczanie takich ogłoszeń na stronie internetowej zamawiającego

Szereg przepisów rozwiązania o podwyższonym zakresie obowiązków zamawiającego przewiduje dla zamówień o wartości wyższej niż 10/20 mln euro. Wydaje się że po latach obowiązywania tych kwot i coraz większej wartości zamówień kwoty te powinny zostać podniesione we wszystkich tych przepisach co najmniej dwukrotnie.

INACZEJ NIŻ DOBRZE..... (CO NIE ZAWSZE ZNACZY ŹLE)

zakres stosowania, niektóre definicje

Art. 8 pkt 17) nie rozstrzyga zasadniczej obecnie wątpliwości czy sama czynność zawarcia umowy jest jeszcze czynnością w toku postępowania o udzielenie zamówienia, czy już nie stanowiąc pierwszą czynność po zakończeniu postępowania.

Art. 8 pkt 25). definicja „udzielenia zamówienia publicznego” wydaje się merytorycznie błędna, gdyż skoro zamówienie publiczne to umowa odpłatna (tak kolejna definicja), to jego udzielenie to po prostu *zawarcie umowy*, a nie tak jak błędnie i niezgodnie z przepisami prawa cywilnego stanowi projekt „*nabycie zamówienia*”. Nabycie następuje po wykonaniu umowy wzajemnej, a nie w chwili udzielania zamówienia.

INACZEJ NIŻ DOBRZE..... (CO NIE ZAWSZE ZNACZY ŹLE)

umowa o podwykonawstwo, umowa konsorcjum

Art. 8 pkt 27 – rezygnacja w definicji umowy o podwykonawstwo z jej pisemności (lub co najmniej formy dokumentowej) dla wywołania skutków wynikających z ustawy jest polem do daleko idących trudności a nawet nadużyć na szkodę sektora publicznego. Roszczenia wobec zamawiającego będą bowiem mogli zgłaszać podwykonawcy, którzy bez zgody zamawiającego zostali zaangażowani w wykonywanie zamówienia.

Art. 63 ust. 3 – należy skreślić uprawnienie zamawiającego do żądania by wykonawcy (konsorcjum) przyjęli określoną formę prawną po udzieleniu im zamówienia.

Art. 104 ust. 1 wskazuje, że zamawiający może ustalić iż ofertę wariantową (gdy była żądana oprócz oferty podstawowej) składa się nie jednocześnie z ofertą podstawową, lecz później. To naruszenie zasady uczciwej konkurencji

Art. 131 ust 3 nakłada na członka konsorcjum, który wykazał potencjał kwalifikacji, wykształcenia lub doświadczenia obowiązek wykonania robót lub usług – po co ???

A jednocześnie w art. 63 ust 4 projektu W regulacjach dotyczących polegania na zasobach podmiotu trzeciego brakuje takiej regulacji.

INACZEJ NIŻ DOBRZE..... (CO NIE ZAWSZE ZNACZY ŹLE) wadium

Art. 110 ust. 10 – żądanie by wadium był sygnowane koniecznie podpisem elektronicznym jest niezasadne. Wadium nie jest czynnością między wykonawcą a zamawiającym i jego złożenie np. bezpośrednio przez bank do zamawiającego nie wymaga stosowania elektronicznych środków do przekazania dokumentu wadium w oryginale (pisemnego w rozumieniu Kc)

Art. 111 ust. 2 - zwrot wadium na wniosek wykonawcy powinien wiązać złożenie wniosku o zwrot wadium z oświadczeniem o rezygnacji z dalszego ubiegania się o zamówienie.

Art. 111. Brakuje przepisu dotyczącego zwrotu wadium w innych formach niż pieniądź.

INACZEJ NIŻ DOBRZE..... (CO NIE ZAWSZE ZNACZY ŹLE) wykluczenie

Art. 122 pkt 1) – przepis posługuje się podstawami prawnymi karalności ustalonymi w prawie polskim. Wydaje się że konieczna jest norma ogólna, która wskazywałaby na wykluczenie, gdy wykonawca został skazany za tego rodzaju przestępstwa (odpowiadające typologii polskiego kk) w przepisach innych krajów UE

Art. 123 ust 1 pkt 7) - wykluczenie za niewyłączenie osoby po stronie zamawiającego.

Art. 125 pkt 4) - nie rozwiązano problemu jak rozumieć „od zaistnienia zdarzenia” np. w przypadku zmowy przetargowej (choć TSUE to przesądza)

Art. 126 ust. 2 pkt 1) – przepis jest zbędny. W przepisach prawa polskiego brak jest norm, które nadają uprawnienia do występowania w obrocie prawnym.

Art. 128 pkt 1) niewłaściwie (z pominięciem skutku wymaganego art. 288 TFUE) inkorporuje przepisy dyrektywy. Nakazuje bowiem honorować zamawiającym koncesje zezwolenia, licencje, jeśli ich posiadanie jest konieczne do wykonywania usług w kraju pochodzenia wykonawcy.

INACZEJ NIŻ DOBRZE..... (CO NIE ZAWSZE ZNACZY ŹLE) dokumenty

Art. 142 ust 1 – w zakresie normy (o uzupełnianiu) znalazły się „inne dokumenty i oświadczenia nie będące przedmiotowymi środkami dowodowymi” . Tego typu ogólne sformułowania sprawiają wrażenie jakby były dodane na wszelki wypadek. Skoro są zdefiniowane podmiotowe i przedmiotowe środki dowodowe to jakie inne dokumenty/oświadczenia miałyby podlegać uzupełnianiu?

INACZEJ NIŻ DOBRZE..... (CO NIE ZAWSZE ZNACZY ŹLE)

SWZ czy SIWZ

Art. 150 dotyczący zawartości SWZ wskazuje w ust 1 informacje obligatoryjne, zaś w ust 2 informacje wymagane tylko wówczas, gdy z określonych rozwiązań prawnych się korzysta. Wydaje się że część wymagań jest przypisana błędnie (np. zabezpieczenie należytego wykonania umowy)

Art. 151 ust. 2 – zadawanie pytań do połowy terminu składania ofert (1) termin wyznaczony – warto wskazać kiedy rozpoczyna się bieg terminu – początkiem terminu powinien być dzień publikacji ogłoszenia/swz (a nie jego przesłania jak przyjmuje praktyka obecna),

Art. 158 –utrzymuje błędne rozwiązanie nakazujące publikację SWZ w przetargu ograniczonym już w chwili ogłaszania przetargu.

INACZEJ NIŻ DOBRZE..... (CO NIE ZAWSZE ZNACZY ŹLE)

kryteria, ocena ofert

art. 239 ust. 4 - utrzymano rozwiązanie z obecnej ustawy Pzp, że wybór oferty bez zastosowania kryterium ceny jest możliwy tylko gdy ceny stałe obowiązują z mocy prawa lub decyzji organu. Dyrektywy UE dopuszczają rozwiązanie szersze.

Art. 245 nakazuje przypisywać wagę kryteriom – pytanie po co w każdym przypadku, skoro np. przy jedynym kryterium ceny jest to działanie sztuczne – wystarczy powiedzieć, że wybrana zostanie oferta najtańsza (bez wag i punktów)

Art. 264 ust 1 zdaje się przesądzać, że do udziału w aukcji elektronicznej zamawiający zaprasza wszystkich wykonawców, którzy złożyli oferty poddane badaniu i ocenie niezależnie od wyników tej oceny.

Ar. 271 ust 2 - przyjęto rozwiązanie, zgodnie z którym możliwy będzie wybór oferty po upływie terminu składania ofert za zgodą wykonawcy. Utrzymano tym samym sprzeczną z cywilistyczną instytucją związania ofertą dopuszczalność wyboru oferty, której nie ma.

INACZEJ NIŻ DOBRZE..... (CO NIE ZAWSZE ZNACZY ŹLE)

ocena ofert cd

art. 278 ust. 1 pkt 2) - niezgodny z prawem UE jest brak obowiązku uzasadniania odrzucenia oferty

Art. 280 - katalog form zakończenia postępowania jest niewyczerpujący. Możliwe jest także np. gdy termin związania ofertą dla wszystkich ofert upłynął i żaden wykonawca nie chce zawrzeć umowy

Art. 281 – konieczne jest uzupełnienie przesłanek o przesłankę wynikającą z zakazu zmiany ogłoszenia w istotnym zakresie (art. 102 ust. 3.)

Art. 308 – nieprawidłowe z punktu widzenia zgodności z prawem UE jest wprowadzenie obowiązku konkursu na usługi projektowania architektonicznego. Ogranicza to ograniczenie swobody stosowania procedury otwartej, co państwo członkowskie winno zapewnić (art. 26 ust. 2 dyrektywy).

INACZEJ NIŻ DOBRZE..... (CO NIE ZAWSZE ZNACZY ŹLE) szczegóły w umowach

Art. 467 ust. 2 pkt 1) – uznanie, że dowodem potwierdzającym fakt zatrudniania osób w oparciu o umowę o pracę, może być oświadczenie ich pracodawcy niesie w sobie istotne ryzyko uzyskiwania w wielu przypadkach informacji niewiarygodnych.

Art. 472 ust. 6 – omyłkowe pominięcie odesłania do art. 5 powoduje zakaz udzielania zaliczek w zamówieniach sektorowych

Art. 481 ust. 2 i 3 – rozróżnienie sytuacji w których zabezpieczenie wykonania umowy może wynosić do 10 oraz do 5% ceny jest zbędne

INACZEJ NIŻ DOBRZE..... (CO NIE ZAWSZE ZNACZY ŹLE)

instytucje

Art. 495 ust. 2 - nie jest właściwe utrzymanie podporządkowania ministrowi właściwemu ds. gospodarki Prezesa UZP. Prezes Urzędu jest organem, który posiada cechy organu regulacyjnego. Cechą organu regulacyjnego jest niezależność

Zbędne jest utrzymanie Rady Zamówień Publicznych. jej rola jest znikoma, szczególnie przy powołaniu nowego – istotniejszego ciała – Komitetu ds. Kontroli w zamówieniach publicznych.

Dział VIII rozdział 2 – w przepisach o Krajowej Izbie Odwoławczej nie rozwiązano ważne kwestii awansu zawodowego członków Izby.

Nie rozwiązano także kwestii dostępności Izby do wiedzy fachowej, co w szczególności przy utrzymaniu (nawet fakultatywnie) funkcjonowania Izby koncyliacyjnej będzie miało niebagatelne znaczenie

Art. 620 i in. - obligatoryjny charakter postępowania koncyliacyjnego może być naruszeniem prawa do sądu. Czas trwania koncyliacji, opóźniający możliwość zwrócenia się do sądu, konieczność dwukrotnej opłaty (w obowiązkowym postępowaniu koncyliacyjnym, a następnie sądowym, brak przerwania lub wydłużenia okresu przedawnienia poprzez wniesienie wniosku o koncyliację, utrudnia dostęp do sądu.

INACZEJ NIŻ DOBRZE..... (CO NIE ZAWSZE ZNACZY ŹLE)

środki ochrony prawnej

- Art. 543 ust 3 - utrudnieniem sprawności udzielania zamówień jest przywrócenie przepisów o składaniu odwołań (z zapewnieniem zachowania terminu) za pośrednictwem operatora pocztowego.
- Art. 614 - przywrócenie terminu na czynność procesową jest rozwiązaniem niepożądanym.
- Przepisy o środkach ochrony prawnej nie przewidują przepisu który pozwalałby na zrzeczenie się prawa do apelacji (dozwolonego w polskim systemie prawnym),
- Brak przepisów o odszkodowaniu, przy braku odesłania do Kc, pozwala na wnioskowanie, że taki środek stronom, za szkody poniesione w postępowaniu odwoławczym nie przysługuje.

INACZEJ NIŻ DOBRZE..... (CO NIE ZAWSZE ZNACZY ŹLE)

kontrola

- nieefektywny system kontroli Prezesa UZP Konieczne jest zniesienie kontroli zamówień przez Prezesa UZP, czyniąc z tego organu organ opiniodawczy dla wszystkich instytucji kontrolnych, które miałyby obowiązek zwracać się do Prezesa UZP o wydanie opinii w sprawach stanowiących trudność w toku kontroli i byłby związane opinią Prezesa UZP w tym zakresie
- Art. 668 ust 1 pkt 2) - winien nakładać na Prezesa UZP obowiązek informowania o zakończeniu postępowania wyjaśniającego.
- Art. 669 powinien być uzupełniony o prawo wniesienia skargi do sądu zamówień publicznych na uchwałę KIO

Dziękuję za uwagę

WŁODZIMIERZ DZIERŻANOWSKI